

AVUI ÉS FESTA MAJOR GIRONA, TERRITORI MUSICAL DE CATALUNYA

Francesc Cassú dirigint La Principal de la Bisbal

Des de la seva creació, La Principal arrossega prestigi i una gran activitat musical que es concreta en nombrosíssimes actuacions i l'enregistrament d'una mitjana de vuit discs l'any

La Principal de la Bisbal, 120 anys sense descans

JUDIT PUJADÓ
La Bisbal d'Empordà

Ara fa cent vint anys naixia a la Bisbal d'Empordà La Principal de la Bisbal, fruit de la competència entre les cobles Nova i Vella de la mateixa localitat, que es van trobar, a les darreres dècades del segle XIX, amb el pas de les cobles de tres quartans (tres músics que tocaven quatre instruments) a les formacions actuals amb onze intèrprets.

La projecció de la cobla orquestra va ser molt ràpida gràcies a l'embranchada de la sardana i a l'existència del *trenet* de la Bisbal a Girona, que va facilitar els seus desplaçaments. De seguida va recollir guardons, com als concursos de Barcelona el 1892 i 1909, els de Girona el 1906, 1912 i 1916 o

els de Sant Feliu el 1932. Arran d'aquest premi fou nomenada Cobla Oficial de la Generalitat de Catalunya pel president Macià, nomenament restituit el 1978 per Tarradellas. "És un títol honorífic que a l'hora de la veritat no té repercussions en la nostra feina diària -explica Francesc Cassú, director de La Principal i compositor-. De fet fem molt pocs concerts institucionals. Les cobles orquestra funcionen a força de treballar molt i d'oferir un bon nivell de qualitat musical, de saber entendre el públic i de mantenir l'equilibri entre la música tradicional que forma part de la nostra cultura i la renovació del repertori. Al llarg dels anys moltes cobles han anat desapareixent".

Per Francesc Cassú, que va començar a dirigir La Principal als 27 anys, la música de cobla té característiques pròpies que la fan

molt atractiva. La fusió dels diferents instruments, alguns d'ells específics de casa nostra, com la tenora, li atorguen una sonoritat única al món que desperta molta curiositat i interès entre els músics que la senten per primer cop. "El Govern no fa gaire res per difondre la música de cobla a nivell internacional, i hi ha qui voldria

Són 21 persones, 17 de les quals músics, que viatgen pel país i dormen fora de casa un 35% de les nits

seguir associant la sardana amb una cultura d'espardenya i barretina. Ignoren que cobles orquestra com la nostra actuen en grans

auditoris d'arreu del món i que el nivell dels músics, que han de ser molt versàtils per poder tocar en les diferents formacions -com a cobla i com a orquestra de ball i de concert- és altíssim".

Francesc Cassú, que va succeir el seu pare, el compositor Josep Cassú, lamenta l'abandó en què viu el món de la sardana. "Sovint tenim problemes per trobar partitures impreses, i hi ha piles de partitures manuscrites que es guarden en caixes de sabates. Tot plegat és molt lamentable. De fet no va ser fins el curs passat que el conservatori Isaac Albéniz de Girona no ha tingut l'Escola de Cobla, amb la tradició que hi ha a les nostres comarques!"

De fet la cobla és la formació que, per la seva versatilitat i l'agilitat del conjunt, permet als joves compositors estrenar les seves obres amb més facilitat, tot i

que "els conservatoris no sempre tenen en compte, a l'hora d'ensenyar tècniques de composició, ni la sardana com a forma musical, ni la cobla com a conjunt instrumental, i això fa que molta gent jove en desconeixi els fonaments". Per propiciar-ho, enguany l'ajuntament de la Bisbal ha convocat, després d'anys d'interrupció, el VI premi Conrad Saló de composició de sardanes, que vol ser un homenatge al compositor i músic que va dirigir la Principal des de 1935 fins 1977.

L'eix fonamental de la formació és justament la cobla, però tenen un repertori de més de 130 peces de música de ball, i el que abans els ajuntaments només demanaven en comptades ocasions, els concerts, cada cop són més sol·licitats.

Enguany han pogut tornar a assajar a la Bisbal, després d'uns anys de fer-ho a Cassà i a Fornells per manca de local. Els mesos d'estiu no paren a casa, perquè els reclamen des d'arreu del país i enregistren al voltant de 8 cd's l'any, entre els que Cassú destaca especialment la sèrie dedicada a personalitats que han tingut una relació important amb la música de cobla, com ara Josep Pla, Artie Shaw, Madeleine Carrol, Modest Cuixart i Langdon-Davies i la sèrie Sardanes d'Or, que aplega les millors composicions.

Una formació amb bona salut

En l'actualitat, La Principal realitza més de 25.000 km l'any per carretera, i porta a la cartera al voltant de 350 sardanes. Toquen una mitjana de 330 hores anuals de música de ball i unes 150 de música de concert. Són vint-i-una persones, disset de les quals músics, que viatgen pel país i dormen fora de casa un 35% de les nits de l'any. Unes xifres que evidencien la bona salut de la formació i la demanda que hi ha al país de cobles orquestres les actuacions de les quals són, sovint, l'eix vertebrador de les festes majors.

Entre els mèrits que acumula la Principal des dels seus inicis compten les actuacions a l'Havana l'any 1997, la participació dins la Setmana catalana a l'Alguer el 1999, haver rebut el premi Català de l'any el 1995 per part del Cercle Català a Madrid o haver estat designada Cobla Olímpica per les Olimpíades de Barcelona. El 1988, durant la celebració del primer centenari, van rebre la Creu de Sant Jordi i nombrosos homenatges populars a les ciutats i pobles on actuen des de fa temps.